

PRZEŁOŻYĆ SIĘ (13) *vb pf*

się (9), się (4).

e oraz o jasne.

inf przełożyć się (6) [w tym: *BudBib* c2v, *WujNT przedm* 19, 67 może: *przełożyć* + *impers*: ma się, może się]. ◇ *fut* 3 sg przełoży się (2). ◇ 3 pl przełożą się (2). ◇ *praet* 3 sg [m przełożył się]. n przełożyło się (3) [może *impers praet* od PRZEŁOŻYĆ]. ◇ [2 pl m pers -ście się przełożyli].

Sł stp, *Cn brak*, *Linde XVI w.* (jeden z niżej notowanych przykładów) s.v. *przełożyć*.

I. W funkcji zwrotnej (2) :

1. Zjeść zbyt dużo, przejeść się (1) :

Zwrot: »ani jedłem ani piciem nie przełożyć się« (1): Abowiém kiedy ludzie [...] nalepiéy dowcipu fwęgo ku wśzelkiéy íprawie vzyć mogą/ ieno kiedy fię áni iédłem/ áni piciem zbytym nieprzełożą?
KochPij C2v.

2. [Ponieść koszta, wydać pieniądze:

przełożyć się na co: bo lepiej się na złoto przełożyć/ niż na zbytym kroie/ ktore starosc/ j mol w richle pogryzie. *Senatulus* 1005.

przełożyć się czym: Sąsiad sąsiadów raz prosił na krzciny, [...] Ucztą się wielką dla nich nie przełożył: kilka par chleba na stole położył *Otwin(?)Erot* 90.]

3. Położyć się w poprzek; przem (1) :

Zwrot: »[komu] na przek się przełożyć« = *stać się przeszkodą* (1): iedno iż tákowym [jak św. Piotr abo św. Paweł] hnet fię tá ízábłá wniść do Ráiu dopuści/ ále nam grzełnym ná przek fię przełoży *ReszList* 152.

4. [Obciążyć się; przem [czym]:

W porównaniu: Toć was prawda przeladuie/ Acz miéscá v was nienaiduie. Któraście [!] się przełożyli Iak z broia [!] Tatarzy myli/ Ku lzy się wam chili. *RozprKsiędza* D8v.]

II. W funkcji biernej (11) :

1. Zostać przetłumaczonym na inny język (7) : Owa ia nie rozumiem kto by ták był íprofny/ żeby nie baczył/ iż thákowe rzeczy [terminy i rozważania filozoficzne] przełożyć fię niiiáko nie mogły. A dla tego nielza było ináčey/ iedno wždy ná kftalt tego nápiác co tákiego *GórnDworz* B5; y przy tym ítoię/ iż *libri del Cortegiano*, thák fię przełożyć nie mogą/ iáko *Mársilius Sicinus* *Platoná* przełożył. *GórnDworz* B5v.

W połączeniu z nazwą języka oryginału [z jakiego] (1): Z Graeckiego ták fię włafnie ma przełożyć: Tyś íeft opoká/ ábo íkáłá *WujNT* 67.

Z przytoczeniem tekstu przekładu [w tym z zapowiednikiem: tak (1)] (3): in terram/ może fię przełożyć/ áłbo ná ziemię/ áłbo wziemię. *BudBib* c2v; Graeckie słowá *επεβαλεντας χειρας*, pokazuią że fię to ma przełożyć/ Wrzucił ręce/ ábo/ tárgnął fię rękómá/ ábo/ oborzył fię. *WujNT przedm* 19, s. 67.

Zwroty: »przełożyć się na inne języki« (1): iż w tych tylo dwu [językach greckim i łacińskim]/ náuki wfundowáne íá/ á przełożył fię ná innne [!] ięzyki doftátecznie nie mogą. *SkarJedn* 360.

»niewłaśnie się przełożyć« (1): [*w polskich przekładach*] iedni tych/ á drudzy inŝzych łłow polłkich vżywáią/ iednęž tę rzecz tłumácząc (oprocž tego gdzie łie tež w czym vřtápiło/ ábo co nie włáfnie práwle przełóżyło/ o czym ia tu nic teraz nie mowię) *CzechRozm* 128.

»właśnie się przełożyć« (1): *WujNT* 67 *cf* *W* połączeniu.

2. Zostać przedstawionym, ukazanym, danym pod rozwagę (4) :

przełożyć się komu (1): bo okrom inŝzych pożytkow/ mařz w nich krotkie zámknienie y łumnę żywotá y Męki Páńłkiey/ tym/ ktoryć łię tu zaráz przełóży/ obyczáiem. *LatHar* 78.

przełożyć się za co [= *jako co*] (1): Ná to pierwey powiedzmy/ co łię zá wřtęp kazánia tego z píłmá przełóżyło. *SkarKazSej* 689a.

przełożyć się gdzie (3): Naprzod łie tu przełóžą dwu vcžonych łudzi Sentencye álbo rozumienia s łrony thego/ ielliz zá przyczyná łudzka zgubę łwá y zniřczenie biorá Páńłthwá *Phil* P; co łię wolnieyřzym w Páłterzu Pánni Máryey dłužey przełóżyło; to zábáwionym w Wianku ná trzy części krocey łię rozdzieliło *LatHar* 508, 78.

Formacje współrdzenne cf ŁOŻYĆ.